

NADNIEMIEŃSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-5
Administracja - 10-11-5
Prenumerata miesięczna zł. 4.
z odnośnikiem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 212 GRODNO
niedziela 2 sierpnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobny za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ siroyley 8-mi szpaltowy. Karta nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w ogłosz. obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

Stacja opieki nad niemowlętami.

Mało jest jednostek wśród społeczeństwa naszego, uświadomionych należycie o celach i zadaniach stacji opieki nad niemowlętami — przeważnie rozgąlgone jest przekonanie, że jedynym zadaniem stacji jest dokarmianie sterylizowanym mlekiem niemowląt, których matki nie posiadają dostatecznej ilości pokarmu.

Przekonanie to jest całkowicie błędne i przyczynia się w znacznej mierze do niewykorzystania należytego przez matki właściwych korzyści ze stacji.

Z doświadczeń dotychczasowych wynika, że literatura higieniczno-wychowawcza nie trafia do rąk rodziców i że należy ją propagować żywym słowem.

W tej myśli założone zostały na obszarze całej Polski liczne stacje opieki nad niemowlętami, mające za zadanie kształcenie kobiet, zarówno tej która jest matką, jak tej, która ma nią popielro zostać.

Stacja jest przedewszystkiem rozsądnikiem wiedzy higienicznej w najszerszym tego słowa ujęciu.

Nie chcemy w stacji widzieć instytucji miłosierdzia lub dobroczynności publicznej; nie może ona również być — li tylko urzędem do ważenia dzieci i do rozdawania im mleka.

Stacja winna być przedewszystkiem szkołą dla matek, szkołą w której otrzymują one wykształcenie higieniczne, jakiego nie posiadają.

Zadaniem stacji jest otoczenie właściwą opieką lekarską i społeczną kobiet ciężarnych, oraz stały nadzór nad zdrowiem i rozwojem dziecka. — Do tego celu zmierzają właśnie wywiady stałej instruktorki stacji, która raz zapisaną Matką i opiekuje się stale w przeciągu dwóch lat po przyjęciu na świat dziecka.

Stacja stara się o możliwie dokładną rejestrację tych kobiet ciężarnych i niemowląt, które wskutek rozmaitych przyczyn nie są w możności zapewnić sobie lub dziecku stałej opieki lekarskiej.

Kobiety ciężarne zgłaszają się do stacji raz na miesiąc, niemowlęta do 6-ciu miesięcy co dwa tygodnie. — W razie potrzeby matka ma prawo zgłaszania się do stacji bez ograniczeń.

Do objawów chorób, które lekarz stacyjny leczyć jest obowiązany, należą: gruźlica, syfilis, drzywica, anemja, a przedewszystkiem wszelkie zaburzenia żołądkowo-kiszkowe. W stacji Oddz. Grodz. Czerw. Krzyża mieści się ambulatorjum, w którym udziela

porad lekarz specjalista.

Pouczanie matek o higienie ciąży, porodu i porodu, o zasadach i sposobach karmienia piersią, odżywiania sztucznego, pielęgnowania niemowlęcia i zabezpieczenia od chorób zaraźliwych, odbywa się w stacji podczas badań lekarskich, oraz w czasie odwiedzin domowych, dokonywanych przez wyszkoloną w tym zakresie pielęgnarkę.

Pragnąc przyjść z pomocą ciężarnym matkom, stacja ułatwia im nabycie wszelkich niezbędnych przedmiotów w cenie niższej od hurtowej (flaszek, smoczków, mydła, pudru, oraz kompletnych wyprawek).

Rozdawnictwo mleka jest tylko podrzędnym zadaniem stacji, właściwszem byłoby nauczanie matek w jaki sposób należy mleko lub mieszanke mleczne przygotowywać na razie, jednak wobec ci-mnoty panującej wśród matek i wobec braku dobrego mleka, jest to jeszcze nieuniknione.

W ten sposób ujęty program działalności stacji rozwiązuje zagadnienie możliwie najszerzej profilaktyki.

Nie chore, lecz zdrowe dziecko powinno być zasadniczo objektem opieki, nie leczenia choroby, a jej zapobieganie mają na celu wszystkie czynności, których wykonanie leży w rękach lekarza i pielęgnarki stacyjnej.

Jak wielkiej doniosłości są zadania stacji opieki nad dziećmi wnioskować można chociażby z rozporządzeń Ministra pracy i opieki społecznej, wydanych specjalnie w przedmiocie urządzania obowiązków karmicielek trudniących się zawodowo karmieniem niemowląt.

§ 1. Karmicielce wolno jest karmić obce niemowlę jedynie na podstawie zezwolenia władzy sanitarnej 1-ej instancji, wydanego na przeciąg 6-ciu miesięcy, poczem pozwolenie winno być odnowione.

§ 2. Karmicielka ma prawo karmić obce niemowlę, o ile własne jej dziecko karmione już było przez 3 miesiące oraz o ile lekarz urzędowy zaświadczy, że matka poszukująca mamki, sama z uzasadnionych powodów niemowlęcia swego karmić nie może i że to niemowlę nie jest obciążone chorobą weneryczną, otwartą gruźlicą lub inną chorobą zaraźliwą.

§ 4. O uzyskanie zezwolenia na karmienie obcych niemowląt mogą się ubiegać tylko karmicielki zupełnie zdrowe, które dają gwarancję karmienia własnego niemowlęcia piersią, o ile zaś biorą oeski do domu na kar-

mienie — jeżeli warunki materialne, jako też stosunki mieszkaniowe pozwalają na sumienne spełnianie obowiązków:

a) jeżeli w mieszkaniu nie uprawia się rzemiosła, szkodliwego dla zdrowia niemowlęcia,

b) jeżeli mieszkanie nie jest przełudnione (najwyżej 4 osoby na izbę). Każdorazowa zmiana mieszkania wymaga ponownego zezwolenia.

§ 5. Karmicielka nie może otrzymać zezwolenia na karmienie oeska:

1) jeżeli jest zajęta pracą zarobkową poza domem, która uniemożliwia jej prawidłowe karmienie niemowlęcia,

2) jeżeli karmicielka lub osoby z najbliższego otoczenia nie są zupełnie zdrowe, jeżeli są obciążone chorobą weneryczną, otwartą gruźlicą, zaraźliwą chorobą skórną lub innymi chorobami zakaźnymi,

3) jeżeli karmi już dwoje niemowląt,

4) jeżeli u karmicielki zaszedł podejrany wypadek śmierci niemowlęcia.

§ 6. Cofnięcie pozwolenia może nastąpić w razie:

a) pogorszenia się warunków nieodzownych do otrzymania zezwolenia.

b) niestosowania się do odnośnych przebiegów,

c) nieodpowiedniego obchodzenia się z dzieckiem,

d) niestosowania się do zleceń kontroli.

Powody nieudzielenia lub cofnięcia zezwolenia należy podać pisemnie osobie ubiegającej się o zezwolenie.

§ 7. Karmicielka biorąc na karmienie niemowlę winna być poinformowana o wypływających z tego tytułu obowiązkach.

§ 8. Karmicielka winna regularnie przedstawiać dziecku stacji opieki nad niemowlętami, albo wyznaczonemu lekarzowi

§ 9. Karmicielka obowiązana jest w ciągu 3 dni uwiadomić o przyjęciu, o chorobie, o oddaniu do szpitala lub o ustaniu opieki — odnośną władzę, która wydała jej zezwolenie na karmienie. W razie zaś śmierci dziecka zawiadomienie winno nastąpić w przeciągu 24 godzin. Do powyższego zawiadomienia zobowiązana jest karmicielka względnie mąż jej, a także właściciel lub rzadca domu.

§ 10. Nadzór nad niemowlętami, oddanymi na karmienie do karmicielek, jako też nad niemowlętami — nieslubnymi, chowanymi u własnych matek lub u krewnych, polegający na czuwaniu nad zdrowotnym rozwojem nie-

mowlęcia, wykonywują organy, wy mienione w § 1 lub instytucje przez nie upoważnione, w porozumieniu ze stacjami opieki nad niemowlętami.

§ 11. Władze sanitarne 1-ej instancji lub osoby przez nie uprawnione do sprawowania nadzoru mają prawo kontroli całego mieszkania karmicielki oraz zadania odnośnych wyjaśnień. Władze te są zobowiązane sporządzać dokładne wykazy imienne niemowląt, oddanych na karmienie do karmicielek, zarówno jak i osób biorących oeski na karmienie.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze stosuje się również do osób przyjmujących dzieci na „garnuszek“, z zastrzeżeniem możliwości władz sanitarnych 1-ej instancji przeciwdziałania sztucznemu karmieniu.

Z powyższych rozporządzeń wynika, że stacja nie tylko ma prawo lecz i obowiązek wnikania w funkcję wszelkich instytucji opiekujących się niemowlętami jak „Żłobki“ i t. d. Niestety, u nas niezdrowe współzawodnictwo poszczególnych Towarzystw i pewnego rodzaju względy personalne uniemożliwiają stacji prowadzenia w tychże stacjach, a jak się okazuje koniecznej kontroli i zasadniczej reformy. — Początkowe zabiegi w tej dziedzinie przyniosły li tylko ujemne rezultaty, dzięki fałszywej ambicji kierowniczkich Żłobka, szerzącej fałszywe wieści, podkopujące dobrą sławę nowozałożonej stacji.

Wielkie znaczenie miałyby dla spopularyzowania i wciągnięcia szerszych warstw do pracy w tej dziedzinie, rozwinięcie idei „Ligi młodych matek“ i podobnie jak w Szwajcarii stworzenie systematycznych „Kursów higieniczno-wychowawczych“ dla przyszłych matek, które uczą się filozofji, rzemiosła, śpiewu, tańców, lecz nie uczą się nigdzie swego przyrodzonego zadania, którym jest racjonalne wychowanie własnego dziecka.

Kursy takie musiałyby oprócz wykładów teoretycznych obejmować praktyczne ćwiczenia w poradniach dla niemowląt, ochronach i szpitalach, aby przytem rozwijać zmysł społeczny naszych panien, będący w zupełnym zaniku. Sprawy kursów tych poparłoby niewątpliwie „Zrzeszenie Organizacji Rodzielskich w Polsce“.

Idzie tylko o inicjatywę ludzi poważnych i dobrej woli.

S. Nostitzowa.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. sierpień i zaległych.

Kronika

Teatr Miejski

Dziś w Niedzielę przedstawienie po cenach najniższych urządzone dla wojskowych i ich rodzin. Ceny minimalne. Dana będzie przepięknie wystawiona sztuka Korzeniowskiego „Karpaccy górale”, urozmaicona śpiewami i tańcami.

W próbach „Dybuk”, głośna sztuka z życia żydowskiego. Premiera we wtorek.

Osobiste

Podprokurator, przy Sądzie Okręgowym w Grodnie, na powiat Wołkowyski p. Jan-Kazimierz Korab-Karpowicz otrzymał odznakę honorową i dyplom za pracę w dziele organizacji wojska polskiego w Rosji w latach 1917 i 1918.

Piłka nożna

Hakoach Wiedeń drużyna zawodowa — Reprezentacja klubów „Cresovia” i „Hasmonea” — 8:0

Gra bardzo ciekawa, jak na zawodowych piłkarzy wiedeńskich, — rezultat osiągnięty u nas, stanowi w świecie piłkarskim mało znaczący sukces.

K. S. 29 p.a.p. — 81 p.p. — 7:1.

K. S. 29 p.a.p. — 76 p.p. — 2:1.

Mistrzostwo 29 dywizji piechoty zdobył po raz trzeci 29 p.a.p.

J. H.

Dzień lotniczy

Centralny Komitet L. O. P. P. uzyskał zbiórki oraz inprzeży dochodowe na swój cel dzień 11 sierpnia.

W dniu tym cała Rzpłita składać będzie ofiary na ten pierwszorzędny znaczenia cel.

Zastój w przemyśle leśnym

Skutkiem braku płynnej gotowizny wisi w powietrzu ogólny zastój w przemyśle leśnym, grozący przymusowym bezrobociem sporej garści robotników.

Stanęły już dwa tartaki „Sosna”, oraz Margolis, zaś dwutygodniowe wymówienia dały robotnikom zarządy tartaków „Las” i Gerszuny.

Ku uwadze wszystkich Lokatorów!

W związku z 6 proc. podatkiem od lokali na rzecz rozbudowy miasta większa część właścicieli nieruchomości zapodała w swoich deklaracjach zbyt wygórowane sumy podstawowego komornego, wobec czego Zarząd związku Lokatorów i Sublokatorów w Grodnie zawiadania wszystkich Lokatorów, że jedynym środkiem do ustalenia rzeczywistej wysokości podstawowego komornego jest orzeczenie Urzędu Rozjemczego, do którego to Urzędu winni się zwrócić wszyscy lokatorzy pokrzywdzeni podaną przez właścicieli nieruchomości w deklaracjach sumą podstawowego komornego. Lokatorzy, którzy na wykazie swoim podpisem stwierdzili również tę wygórowaną sumę, korzystają z prawa zwrócenia się do Urzędu Rozjemczego z żądaniem oszacowania lokalu.

Zaznacza się że rekursy przeciwko wymiarowi powyższego podatku będą rozpatrywane przez Izbę Skarbową w Białymstoku która przy

rozpatrywaniu żąda faktycznych dowodów jak orzeczenie lub umowę zawartą w roku 1914.

Do Obywateli!

Dnia 2 sierpnia r. b. odłądzi się kwarta uliczny na rzecz Grodzieńskiej Ochotniczej Straży Pożarnej.

Zbirowa ochrona życia i mienia całego społeczeństwa przed niszczącą ogólną klęską żywiołową, jaką jest pożar, spoczywa w ręku nie silnych, lecz samych obywateli, dobrowolnie stających w szeregi pod sztandarem bezinteresownej, ofiarnej, a ciężkiej i odpowiedzialnej służby publicznej, dla której drogą wskazem są hasła: „w jedności siła” i „jeden za wszystkich — wszyscy za jednego”.

Pozostaniemy też zawsze wierni hasłom naszym:

„Wierni! Walni! Wojni! Wasz!”
Wierni w służbie dla współobywateli i Ojczyzny.

Walni w boju z niszczyielskim żywiołem — pożaru.

Wolni od wszystkich wad społecznych.

Wasz albo wam, współobywatele, oddani w swej pracy.

Nie o jałmużnę, nie o datki przygodne będą strażacy zwracali się do Społeczeństwa, lecz o spełnienie przez ogół, obowiązku moralnego, względem swych obrońców, bezinteresownych, pod których dzielną opieką znajduje się dach nad głową, życie i mienie ludności m. Grodna.

Na jedną chwilę wątplić nie należy, że datki posypją się jak z rogu obfitości.

Komitet G. O. S. P.

PALMIRA

Królowa mydeł toaletowych

***

Upajający zapach kwiatów wschodu

***

Gust. Stuermer

Żądać wszędzie

SZCZURY I MYŚY

1911

znana jeszcze przed wojną ze swojej skuteczności i nagrodzona wielkim

medalem złotym na wystawie w Wiedniu

PASTA A. Zalewskiego

w Rawie Mazowieckiej.

Uwaga: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych i ptactwa.

Zamówienia wysyła się pocztą ze zaliczeniem.

Żądać we wszystkich aptekach składach aptecznych.

Niespodzianka

dla wojskowych wszystkich urzędników państw. i komunalnych

„ARPIPO” WARSZAWA, Oddział w Grodnie
— Listowskiego 6 — m. 12 —

Ubrania, Palta gumowe, Bielizna, Sukna, Włny, Materiały bławatne, Obuwie, Galanteria, Naczynia stołowe i t. d.	Tietz Polski od nóg do głowy możecie się ubrać i zaopatrzyć w naszym Uniwersalnym magazynie. Nie trzeba więc obchodzić wszystkich magazynów w mieście, u nas znajdziecie wszystko. Odwiedźcie nas! Obciążenie nie obowiązuje do kupna. Towary z pierwszych polskich i zagranicznych źródeł w ogromnym wyborze. O B U W I E męskie, damskie i dziecięce Na raty 4-ro miesięczne	Swetry jedw. Parasoie, Koldry watowe Koce, Firanki, Kapy, obrusy, Taki skórzane Maszynki do strzyżenia, Brzytwy, Pasy koalicyjne i t. d.

3-15

CENNIK

Młyna Parowego O. Kosowskiego

w Grodnie

Od dnia 29 lipca r. b.

Pszenna mąka 0000-a	za 100 kgr.	55 zł.
Żytnia sypka I gat.	" "	40 zł.
Żytnia sypka II "	" "	37 zł.
Razówka	" "	24 zł.
Żytnia pośladowa	" "	28 zł.
Stołowa (żytnia)	" "	28 zł.
Otręby żytnie I gat.	" "	17 zł.
" " II "	" "	14 zł.
Pszonica	" "	27 zł. 45 gr
Żyto	" "	19 zł. 50 gr.

4-x

Baczność Lokatorów!

Zarząd Związku Lokatorów i Sublokatorów m. Grodna zawiadania swoich członków, że Komisja przy Magistracie rozpatruje już deklaracje na 6 proc. podatek od lokali na rzecz rozbudowy miasta i wkrótce będą rozesłane nak. płatn. na powyższy podatek, wobec czego lokatorzy pokrzywdzeni wygórowaną sumą podstawowego komornego zspodaną przez właścicieli nieruchomości w deklaracjach winni się zwrócić do Urzędu Rozjemczego w celu oszacowania lokalu dla przedstawienia orzeczenia do Izby Skarbowej w Białymstoku, która będzie rozpatrywała rekursy na powyższy podatek.

2-2

Czytajcie „Nadnieński Kurjer Polski”

PALACE
KINO
ulica Postrzowa 26-4

Dziś premiera!
W roli głównej

Zancerka Hiszpańska
POLA NEGRI i Antoni Moreno

Dramat w 9 aktach

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA